כט 9-12: יַעֲקֹב סוֹגֵשׁ אֶת רָחֵל

ט. עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־
הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא:

י. וַיְהִי כְּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל
בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן
אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־
הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־
צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ:

יא. וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ
וַיִּבְךְּ:

יב. וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ
הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא

וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאָבִיהָ:

כט 13-14: לָבָן מַזְמִין אֶת יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ

יג. וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב
בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ וַיְחַבֶּק־
לוֹ וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ
וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה:

יד. וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי
אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:

כט 15-21: לָבָן מַבְטִיחַ לְהַשִּׂיא אֶת רָחֵל לְיַעֲקֹב

טו. וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה
וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־
מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ:

טז. וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה
וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל:

יז. וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה
יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה:

יח. וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל
וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל
בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה:

יט. וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ
מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה
עִמָּדִי:

כ. וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים
וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים
בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ:

כא. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־
אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה
אֵלֶיהָ:

Scanned with CamScanner

כב. וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם
וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה:
כג. וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ
וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ:

כד. וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ
לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה:
כה. וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר
אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא
בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי:

כו. וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ
לָתֵת הַצָּעִירָה לִפְנֵי הַבְּכִירָה:
כז. מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־
אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד
עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת:
כח. וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת
וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה:

כט. וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה
שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה:
ל. וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־
אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד
שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת:

3. סיבוכיות

כשם שאברהם אבינו כולו פעילות אדירה, ויצחק אבינו כולו נפעלות — כך יעקב אבינו הוא כולו סיבוכים. כל סדר חייו מראשית עד אחרית, מלא סיבוכים. אפילו לידתו אינה מעשה פשוט: "ידו אֹחֶזת בעקב עשו"[16]. אחר־כך נמשכים בין השניים סיבוכים לאין ספור.

על־כל־פנים, ההבחנה בין יעקב לעשו הולכת ומתברות בדרך של סיבוכים. סדר חייו של יעקב אבינו אינו "חלק". תורת הסיבוכים שלו מתחילה מהלידה, "ידו אֹחֶזת בעקב"[16], ונמשכת בפרשת הבכורה — שהרי הוא אינו בכור. כל הסיבוכיות הזאת היא דוגמא לנו. יעקב אבינו — זה אנחנו. מיעקב אבינו נולד עם ישראל, ומאז ועד הנה, נמשכים הסיבוכים במציאות שלנו. אמנם, דווקא מתוך הסיבוכים והשיבושים מתגלה "אור חדש על ציון"[23]. "והיה העקֹב למישור"[24]. זאת התמונה היסודית שמופיעה בזוג פרשיות "ויצא־וישלח" של יעקב אבינו. הכל מסובך, מאוד מסובך. סדר הפגישה בין יעקב לעשו הוא מסובך, וסיבוך זה נמשך לאורך כל הדורות. עשו הוא הקונטרסט של יעקב.

ממנו נמשך עמלק. "הלכה, בידוע שעשו שונא ליעקב"[25]. וקונטרסס זה נמשך מאז ועד עתה.

גם בתוך המשפחה, בתוך בית יעקב, מתגלה סיבוך גדול בין יוסף לאחיו. הכל־הכל מסובך. אכל הסיבוכיות הזאת אוצרת, גנזת חובקת בתוכה, את הישרות הגדולה ביותר. האור האלוהי הגדול צריך להתגלות מתוך כל הסיבוכים האלה.

גם מעשה השידוך של יעקב אבינו מלא סיבוכים. אפילו הדרך שבה הוא מגיע אל השידוך שייכת לסדר הסיבוכיים האלוהיים. היות שהוא צריך לברוח מאחיו, הוא מקבל פקודה מאמו לברוח אל הדוד[26]. "ויאהב יעקב את רחל, ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה"[27], אכל "ויהי בבקר והנה הִוא לאה"[28] — פרשה מזעזעת! "למה רִמיתני?"[28]. הכל מלא סיבוכים אלוהיים. יש לזכור שיעקב אבינו — זה אנחנו. "קֹרא הדורות מראש"[29], הוא המנהיג והמגלגל מתוך סיבוכים, את קורותיו של יעקב ושל בית יעקב. כמו שמעשה השידוך לא היה "חלק", כך גם הסכם העבודה. "ועבדתני חִנם..."[30]. "מלא שבֻע זאת ונתנה[30א] לך גם את זאת בעבֹדה אשר תעבֹד עמדי עוד שבע שנים אחרות"[31]. "לא תתן לי מאומה, אם תעשה לי הדבר הזה, אשובה ארעה צאנך אשמֹר..."[32]. כל זה מלא סיבוכים. וכן בפרק האחרון, "ותגנֹב רחל את התרפים אשר לאביה"[33]. סיבוכים על גבי סיבוכים.

Scanned with CamScanner
Scanned with CamScanner

י וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן
אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ
יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ: יא וַיִּשַּׁק
יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ:
יב וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא
וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאָבִיהָ:
יג וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע | יַעֲקֹב
בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ וַיְחַבֶּק־לוֹ
וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר
לְלָבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
יד וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה
וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:

(יא) ויגל. כשהם כאן אנחנו מוצאים את הכוח הזה בבאר העמק. פרט למקום הזה. הרי הוא בארן את הקלות בה הסיר את האבן הכבדה כמל הבאר כבשל. נרם לה שתגלגל.

בבעבה זה שכעבו. בבה בעבם הנסיך יעקב אביבו לבבן בבן עבירה. בכף לא היה. בדו. הדבר הבלם בבבר הוא בה הזק ובבל כת. דברים שאחרים יכלו לעבות רק בבבות כבוהבים. דבר זה עבה הוא לבדו, ולא כל כאבן. גופו החזק והבריא היה לבת עבה עבבו הבחה. היה זה כל רכוסו הבוכרי. הרי כאן אבבר בדל. אבר. בבם כרב ערבו לעבחה. בן אין לבבע אלבו אבא עלידי חיים בהורים בעבר. הרי הוא הבבד ל-עבבר ובבוד שהבתורה נתבת בבמאלה (עי כבלי ב כז) בבה. בתלה כאן חוש צדק ויושר. באיבו עבר להבעבבו. מובנת כבה. שגם הוא בבא את עבהבו עליד באר. בן אין הוא סובל הבבלוה ובבו. הרי כאן בבת הנאבבות. שגם לאחר בבן עבר בה בבבירה בה בהבירה. בתנאי העבודות הקבים. הבלבבה — זריזות מעבית ואהבת המלאכה. הבוביבה יד ובחיבה עזרה. גם במקום כאן זה בענינו. בידה הביבות בכבם בסתירה לאופיו של „איש הם יושב אהליב". נבבא יעקב אביבו מאחד באיבוזיבו את כל בבלות עבו. שבעד לייבב במדה שוה את המקבועות הבונים של החיים, הבוערים

(יב) ויגל. כשהם כאן אנחנו מוצאים את הכוח הזה בבאר העמק. פרט למקום הזה. הרי הוא בארן את הקלות בה הסיר את האבן הכבדה כמל הבאר כבשל. נרם לה שתגלגל.

בבעבה זה שכעבו. בבה בעבם הנסיך יעקב אביבו לבבן בבן עבירה. בכף לא היה. בדו. הדבר הבלם בבבר הוא בה הזק ובבל כת. דברים שאחרים יכלו לעבות רק בבבות כבוהבים. דבר זה עבה הוא לבדו, ולא כל כאבן. גופו החזק והבריא היה לבת עבה עבבו הבחה. היה זה כל רכוסו הבוכרי. הרי כאן אבבר בדל. אבר. בבם כרב ערבו לעבחה. בן אין לבבע אלבו אבא עלידי חיים בהורים בעבר. הרי הוא הבבד ל-עבבר ובבוד שהבתורה נתבת בבמאלה (עי כבלי ב כז) בבה. בתלה כאן חוש צדק ויושר. באיבו עבר להבעבבו. מובנת כבה. שגם הוא בבא את עבהבו עליד באר. בן אין הוא סובל הבבלוה ובבו. הרי כאן בבת הנאבבות. שגם לאחר בבן עבר בה בבבירה בה בהבירה. בתנאי העבודות הקבים. הבלבבה — זריזות מעבית ואהבת המלאכה. הבוביבה יד ובחיבה עזרה. גם במקום כאן זה בענינו. בידה הביבות בכבם בסתירה לאופיו של „איש הם יושב אהליב". נבבא יעקב אביבו מאחד באיבוזיבו את כל בבלות עבו. שבעד לייבב במדה שוה את המקבועות הבונים של החיים, הבוערים

הרוחניים. כוחותיו של האב היו כה רבגוניים, עד שכל אחד מהבנים יכול היה להתפאר, כי כשרונו המיוחד בא לו בירושה מאביו.

שלש סעמים מדגיש הכתוב, שלבן היה אחי אמו של יעקב. מעשיו של יעקב כאן היו מוזרים מזכר אמו, שדמות דיוקנה נראתה לו ברחל. הן מיד אחר־כך הוא אומר: ויישק יעקב לרחל. אלמלא אותו רכז חוזר ונשנה. היינו דנים את התנהגותו של יעקב כמעשה אבירות לנערה יפה. כך, בפגישת משה ובנות יתרו, השינוי הבולם במין הכינויים מוציא מדעתה של הסקפה מעין זו. וחוזר ומאשר שלא משיכה מינית. כי אם חוש הצדק העירני. הוא שהדריך את מעשיו. „ויבאו הרעים ויגרשום" (שמות ב, יז), הרועים הנשים גרשו את הנערות. ללא התחשבות במין החלש; „ויקם משה ויושען", משה הציל אותן בגלל חולשתן, כנשים; ואחר: „וישק את צאנם", חש לעזרתן בלא כל מניע כיני. אף כאן: אם כי רחל היתה יפה. ראה בה רק קרובה. דבר זה מתבטא גם בבכיו, שנמעט ואין לכצוא לו מניע אחר. מי יודע מה רב היה הזמן שעבר על יעקב בנידוניו, בלי שראה נפש קרובה. והנה לפתע הוא רואה את רחל, בת אחי אמו. ודמות אמו ניעורה ומתגברת בלבו, עד לירי ובעות. הדמעה מראה, כי הנשיקה היתה מוטרית כולה. וגם בשעה שראג לצאן, רק כיבד את אמו. כלום לא היה כמחמיה בעיניה, כאשר נפל על צוארה. נשק לה ובכה? מישום כך הוא נשמט ממנה. ומבאר לה את סיבת התרגשותו.

והגד לאביה. לפי שאינה מגיה ולא הגיה לה להגיד אלא לו: (יג) וירץ לקראתו. מקבור מכון הוא מתון א מקרי מבר הכיה מא לבאן מבשרה מבלים מעמים: ויחבק כלא ואה עבו כלום אבר שמא מהומים הבא והגם מחיקו: וינשק לו. אבר מבא מרגליות הבא והב בבה: ויספר ללבן. מלא מא אלא כמתך אבב אחת ב ומקולו מבטו כבבו: (ד) אך בעצמי ובשרי. מבשה אין לי לאמתך הבחה הבאל ואין כבד כלום אלא כבני מדבה אמפל בך הרים ימים ומן עצה ג ואף זו לא להגיב מבחה הבה מאב:

הרב שמשון רפאל הירש

יד וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה
וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:
טו וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָח אַתָּה
וְעָבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ:
טז וּלְלָבָן שְׁתֵּי
בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה
רָחֵל: יז וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה
יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה: יח וַיֶּאֱהַב
יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע
שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה: יט וַיֹּאמֶר
לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ
לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי: כ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב
בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים
אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ:

Scanned with CamScanner

לד. וכ"כ למה, למי שהנשים דברניות הן. ושמואל אמר, כדי להסתכל ביופיו של שאול, דכתיב "משכמו ומעלה גבוה מכל העם". וריו"ח אמר, למי שאין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא. שלש סבות הן, סבה טבעית, סבה רצונית, והכלל של כולן הסבה ההשגחית, שהיא מחוללת מצד יד ד' יתברך אשר הועיד לכל דבר ועניַן תעודתו, באשר אין לך דבר שאין לו שעה[1].

ע"כ למדנו שגם בהיותנו יודעים את הסבה ההשגחית אנו צריכים מ"מ לחקור אחר הסבה הטבעית ע"פ הרוב, וגם על הסבה הרצונית, סמכל אלה תשתלם ידיעתנו בדרכי ההשגחה העליונה שהוא עמוד של דעת האלקים. ע"כ בתור סבה טבעית אמר שהנשים דברניות הן, והסבה הרצונית היא להסתכל ביופיו של שאול, והכלל הצולה על כולן, הסבה ההשגחית שהיתה בזה הוא מפני שאין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא. אכנם

מדרש ויצא פר' ע סי' יז רבה

יח וַיֵּאָהַב יַעֲקֹב אֶת רָחֵל (כט, יח), בְּגִין דַּאֲנָא יָדַע דְּאַנְשֵׁי מְקוֹמָךְ רַמָּאִין, לְפִיכָךְ אֲנִי מְבָרֵר עִסְקֵי עִמָּךְ, וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ בְּרָחֵל בִּתֶּךָ, בְּרָחֵל וְלֹא בְּלֵאָה. בִּתֶּךָ, שֶׁלֹּא תָּבִיא אַחֶרֶת מִן הַשּׁוּק וּשְׁמָהּ רָחֵל. קְטַנָּה, שֶׁלֹּא תַּחֲלִיף שְׁמוֹתָן זוֹ בָּזוֹ. אֲפִלּוּ אַתְּ נוֹתֵן אֶת הָרָשָׁע בַּחֲמוֹר שֶׁל חֲרָשִׁים אֵין אַתְּ מוֹעִיל מִמֶּנּוּ כְּלוּם. (שם, יט):

יז. בגין דאנא ידע דאנשי מקומך רמאין כיון שאני יודע שאנשי המקום כאן הם רמאים - לפיכך אני מברר עסקי עמך לכן אני מברר את תנאי העסק שביני לבינך. אפילו את נותן את הרשע בהמור של החרשים אין בזה כלום הוא משל בפי הבריות על כך שלא יועיל שום תנאי עם הרשע, וגם אם תקימו בתנאים ויהיה נראה בעינך שהוא כמנוס ומסור בתוך חמור של החרשים שבו תופסים ומהדקים את העץ לנסרו - לא תועיל בכך כיון שיכבא אבתלא לבטל את הדרך, הם בלבן היה כך שהרי - ויאסר לבן בוב תתי אותה לך כתתי אותה לאיש אחר שיעקב השב שהוא בסכים שהאיר, ואמנם יוכל לבן לומר שכונתו היתה שאם ירצה לתת את רחל לאשה - יתן אותה ליעקב ולא לאיש אחר, אבל עכשיו אין ברצונו ליתנה לאשה לא ליעקב ולא לאחר הרי"ן מחלקין כי. אמר ר' הניגא בר פדי בא לפרש שלא עבר יעקב על דברי רבקה אמו במה שהסכים להשאר בבית לבן שבע שנים כיון שגם כונתה היתה לכך בסוף שהרי - אמר כאן אחדים בפדי רבקה ליעקב - ונאמר להלן 'אחדים' על שבע השנים שעבד יעקב אצל לבן.

שפת ויצא תרמ"ז אמת

[רט] ז"ל המדרש: בצפרא והנה היא לאה (כט, כה), אמר לה, מה רמיתא בת רמאה, לאו בלילא הוה קרינא רחל ואת עניח לי. אמרה ליה, אית ספר דלית ליה תלמידים, לא כך היה צוה לך אבוך, עשו, ואת עבי ליה.

בענין המעשה מנשואי לאה, ראיתא במדרש (ב"ר ע, יט) שאמרה לו כמו שרימה לאביו אנכי עשו בכורך (מ, יט), וכי אית ספר דלית ליה תלמידים, עיין שם[ריט]. נראה לבאר הענין, על פי מה שאיתא במדרש (שם טו) כי כך היו התנאים הגדולה לגדול כו', ושמעה לאה מעשי עשו ובכתה וכו'[ר]. כי הנה יעקב אבינו ע"ה זכה ליקח חלקו של עשו כמו שכתבנו בפרשה הקודמת[ריא], ואמת אמר אנכי עשו (מ, יט), וכשזכה לאותו חלק, זכה ליקח את לאה, שהיתה מיוחדת לאותו ההארה. לכך רחל היתה אהובה לו, כי היא היתה מיוחדת אליו ממש, ולאה היתה מיוחדת לחלקו של עשו, לכן כתיב (כט, לא) שנואה לאה, ודרשו חז"ל (ב"ר פא, ב) שעשתה מעשה שונא, פירוש, שמה שהיה צריך עשו לתקן ולא היה יכול, ותיטל ממנו ותיתקן על ידי יעקב ולאה.

מדרש ויצא פר' ע סי' יז רבה

טז וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת (כט, יז), אֲמוֹרָאִי דְּרַבִּי יוֹחָנָן תִּרְגֵּם קוֹדְמוֹי וְעֵינֵי לֵאָה הֲווֹ רַכִּיכִין, אֲמַר לֵיהּ עֵינוֹהִי דְּאִמָּךְ הֲווֹ רַכִּיכִין, וּמַהוּ רַכּוֹת, רַכּוֹת מִבְּכִיָּה, שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים כָּךְ הָיוּ הַתְּנָאִים, הַגְּדוֹלָה לַגָּדוֹל וְהַקְּטַנָּה לַקָּטָן, וְהָיְתָה בּוֹכָה וְאוֹמֶרֶת יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא אֶפֹּל בְּגוֹרָלוֹ שֶׁל רָשָׁע. אָמַר רַב הוּנָא קָשָׁה הִיא הַתְּפִלָּה שֶׁבִּטְּלָה אֶת הַגְּזֵרָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁקִּדְּמָה לַאֲחוֹתָהּ, וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת תֹּאַר, עִקַּר סִימָנֶיהָ שֶׁל רָחֵל לֹא הָיְתָה אֶלָּא נָאָה, וְרָחֵל הָיְתָה וגו'.

Scanned with CamScanner

ᚠᚢᚦᚨᚱᚲ ᚷᚹᚺᚾᛁᛃᛈᛇᛉᛊᛏᛒᛖᛗᛚᛜᛞᛟ ᚹᚩᚱᛞᛋᚩᚱᚲᛖᛋᛏᛖᚱᚾ ᚩᚠ ᚲᚩᛞᛖᛋ ᛗᚩᚱᛖ ᚩᚠᚠᛖᚱᛖᛞ ᛏᚩ ᛏᚻᛖᛗ ᛁᚾ ᚹᚱᛁᛏᛁᚾᚷ ᛞᚩᚹᚾ ᛏᚻᛖᛋᛖ ᚹᚩᚱᛞᛋ ᚹᛖᚱᛖ ᛗᛖᛞᛁᛏᚩᚱᛁᚢᛗᛋ ᚩᚠ ᛏᚻᛖᛁᚱ ᛏᛁᛗᛖ ᚹᚩᚱᚲᛁᚾᚷ ᚩᚾ ᛏᚻᛖᛁᚱ ᛗᛁᚾᛞᛋ ᚩᚠᛏᛖᚾ ᚩᚠᛏᛖᚾ ᚩᚾᛖ ᚩᚠ ᛏᚻᛖᛗ